

ПРЕДМЕТНІ КОМПЕТЕНЦІЇ З АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ

Заблоцька І.М.

КВНЗ «Житомирський інститут медсестринства», ircha_z@mail.ru

Підготовка «конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях» – основна мета діяльності вищих навчальних закладів [3]. Це повною мірою стосується й підготовки майбутніх бакалаврів лабораторної діагностики (БЛД), оскільки для виконання надскладних токсикологічних, біохімічних, гематологічних та інших лабораторних досліджень фахівець-лаборант повинен володіти сучасними хімічними і фізико-хімічними методами дослідження, вміти використовувати новітнє хіміко-аналітичне обладнання.

Відповідно до освітньо-професійної програми Галузевого стандарту вищої освіти України, хімічна складова професійної компетентності майбутніх БЛД формується в процесі вивчення кількох хімічних дисциплін, зокрема – «Аналітичної хімії» [2]. Аналітична хімія належить до дисциплін циклу професійної і практичної підготовки. На її основі у студентів формуються предметні знання, практичні вміння і навички, пов'язані з дисципліною морально-етичні та професійні цінності й якості (в цілому – предметні компетенції) з інших дисциплін – біологічної і клінічної хімії, гігієни з гігієнічною експертизою, клінічної лабораторної діагностики та ін.

Дослідження нормативних документів вищої школи щодо підготовки БЛД та навчально-методичних матеріалів з хімії довело відсутність в них визначеного переліку предметних компетенцій з хімічних дисциплін. Зважаючи на безперечну значущість курсу «Аналітична хімія» для формування хімічної складової професійної компетентності зазначених фахівців, є необхідність у

встановленні змісту предметних компетенцій з цієї дисципліни. Реалізація цієї мети передбачає розв'язання таких завдань:

- узагальнення хімічної складової професійних компетенцій БЛД, наведених в освітньо-кваліфікаційній характеристиці Галузевого стандарту вищої освіти України [1];
- вивчення змісту програми навчальної дисципліни «Аналітична хімія» в контексті означеної проблеми [4];
- формулювання предметних компетенцій студентів з «Аналітичної хімії».

На основі проведеного нами аналізу зазначених освітніх документів та з огляду на те, що компетенції, за висновками експертів країн Європейського Союзу, розглядаються, як **здатності**, в яких поєднуються знання, вміння, цінності, відношення і способи поведінки, необхідні для щоденного вирішення особистих, професійних та соціальних проблем [5], сформулювали такі предметні компетенції майбутніх БЛД з «Аналітично хімії»:

1. Здатність використовувати хімічні знання про властивості (якісні реакції) катіонів та аніонів і здійснювати згідно з методиками якісний аналіз модельних розчинів.

2. Здатність проводити кількісний аналіз модельних розчинів із застосуванням відповідних методик, хімічних і фізико-хімічних методів аналізу, хімічного обладнання, посуду та реактивів.

3. Здатність здійснювати розрахунки і графічну обробку отриманих результатів, формулювати висновки.

4. Здатність дотримуватися правил техніки безпеки при роботі в хіміко-аналітичній лабораторії.

5. Здатність проводити пошукові дослідження, пов'язані з аналізом біологічних рідин людини та об'єктів довкілля (природних і стічних вод, рослинницької продукції тощо), і оприлюднювати їх результати.

6. Здатність до самостійного підвищення рівня своєї теоретичної і практичної підготовки з хімії шляхом ознайомлення з сучасними фаховими і хімічними науковими джерелами.

Проведене дослідження дозволяє зробити такий висновок: предметні компетенції майбутніх БЛД з аналітичної хімії є базовими для формування предметних компетенцій з дисциплін циклу професійної і практично підготовки та професійної компетентності в цілому.

1. *Галузевий стандарт вищої освіти України (2013 р.). Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра галузі знань 1201 «Медицина», спеціальності 6.120102 «Лабораторна діагностика», кваліфікація 3221 «Лаборант (медицина)».* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.testcentr.org.ua/index.php/menu-methwork/menu-dsvo/60-s-methwork/110-gsvou.html>.

2. *Галузевий стандарт вищої освіти України (2013 р.). Освітньо-професійна програма бакалавра галузі знань 1201 «Медицина», спеціальності 6.120102 «Лабораторна діагностика», кваліфікація 3221 «Лаборант (медицина)».* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.testcentr.org.ua/index.php/menu-methwork/menu-dsvo/60-s-methwork/110-gsvou.html>.

3. *Закон України «Про вищу освіту».* – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>.

4. *Аналітична хімія* : програма навчальної дисципліни підготовки бакалавра напряму 6.120102 «Лабораторна діагностика», кваліфікація 3221 лаборант (медицина). – К. : ВСВ «Медицина», 2013. – 20 с.

5. *Quality education and competencies for life (Workshop 3) Background Paper* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ibe.unesco.org/International/ICE47/English/Organisation/Workshops/workshop3.htm>.